

ДІАГНОСТИЧНА РОБОТА

8 клас, II семестр

Загальна інструкція щодо виконання роботи

Ознайомтеся з дослідницькими матеріалами та виконайте завдання.

Робота містить **17 завдань** різних видів. Виконайте ці завдання відповідно до зазначених нижче правил:

- завдання **2, 3, 10** передбачають надання **розгорнутої письмової** відповіді. Виконуючи їх, запишіть у спеціально відведеному місці приклади, наведіть аргументи чи пояснення відповідно до умови.
- завдання **1, 15** передбачають надання **короткої письмової** відповіді. Виконуючи їх, запишіть у спеціально відведеному місці свою відповідь.
- завдання **14** передбачає **вибір ОДНІЄЇ правильної відповіді серед двох варіантів (ТАК / НІ)**. Обведіть кружечком правильний, на вашу думку, варіант відповіді.
- завдання **4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13** передбачають **вибір ОДНІЄЇ правильної відповіді серед чотирьох варіантів**, позначених літерами. Обведіть кружечком правильний, на вашу думку, варіант відповіді.
- завдання **16** передбачає **встановлення відповідності**. До кожного рядка інформації, позначеної цифрою, доберіть відповідник, позначений літерою, і поставте позначки у відведеному місці на перетині відповідних колонок і рядків.
- завдання **9, 17** передбачають **вибір ТРЬОХ правильних відповідей серед семи варіантів**, позначених цифрами. Обведіть кружечком три правильні, на вашу думку, варіанти відповіді.

На виконання всієї роботи відведено **45 хв**.

Увага!

**Під час виконання завдань працюйте самостійно і не заважайте іншим.
Пам'ятайте: у випадку виявлення ознак підглядання, списування чи плагіату
вашу роботу не буде зараховано!**

ДОСЛІДНИЦЬКІ МАТЕРІАЛИ

Уважно ознайомтеся із ситуацією, після чого виконайте дослідницькі завдання.

«ІЗ ХАРКОВА ДО ЛЬВОВА»

Сім'я Коваленків планує переїзд із Харкова до Львова. Діти — Оксана, Андрій і Соломія — хвилюються: що зміниться в їхньому житті?

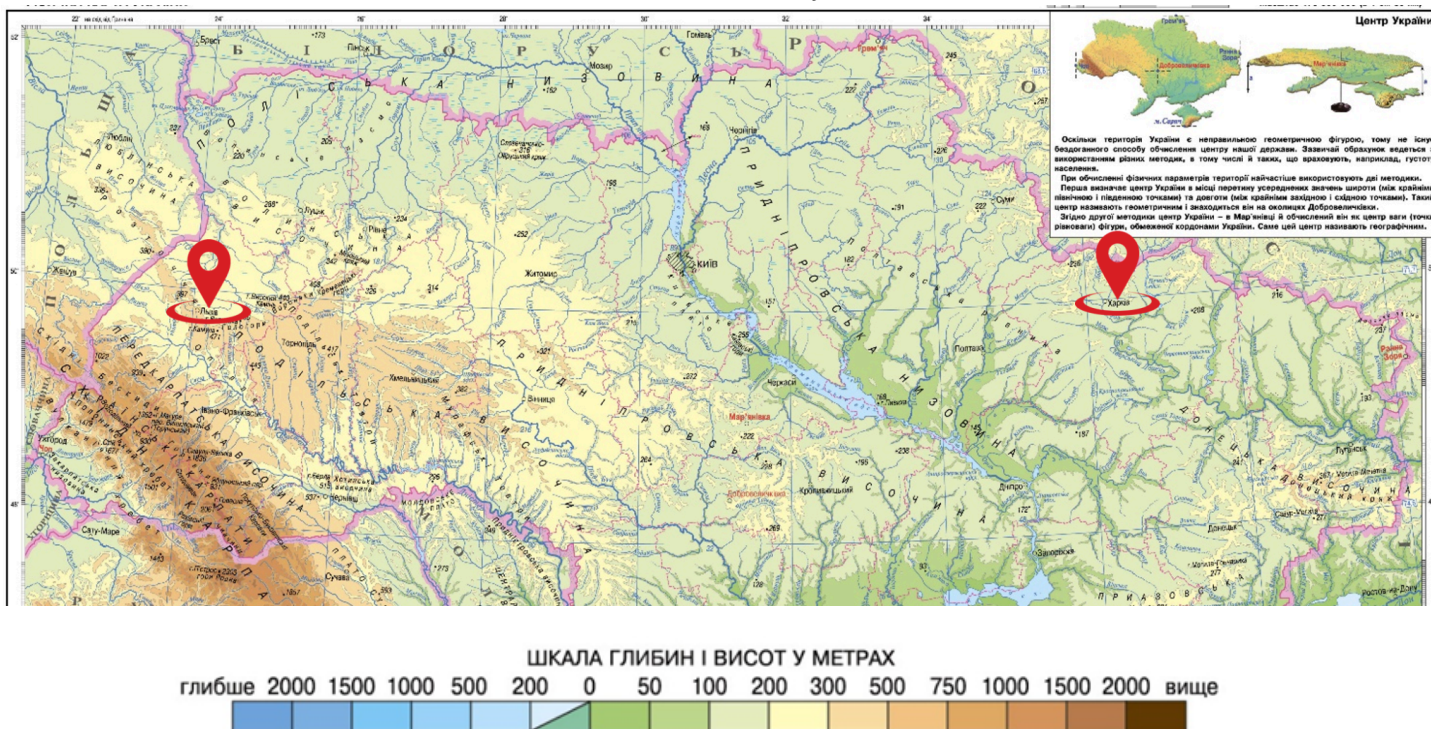

Рис. 1. Фізична карта України. Примітка. Джерело: [1]. (Повний опис джерела див. у розділі “Методика”).

Оксана	“З огляду на новини, природні умови в різних регіонах України відрізняються. Наприклад, в один і той самий період у Львові дощить, а на Харківщині — триває посушливий період”.
Андрій	“Харків — рівнинний, а Львів — погорбований. Отже, прогулянки тут точно будуть іншими — більше сходів і підйомів!”
Соломія	“Зате у Львові вечори довші, тож часу для прогулянок стане більше!”
Мама	“Що вплине на ціну заміського будинку з присадибною ділянкою?”
Тато	“Чи влаштуюсь я тут гірничим інженером, як на Харківщині?”

Як, на вашу думку, переїзд до іншого міста вплине на щоденне життя родини Коваленків?

ДОСЛІДНИЦЬКІ ЗАВДАННЯ

1. Андрій проклав маршрут у Google Maps. Територією яких областей пролягатиме маршрут сім'ї Коваленків, якщо рухатися орієнтовно за азимутом 270° ?

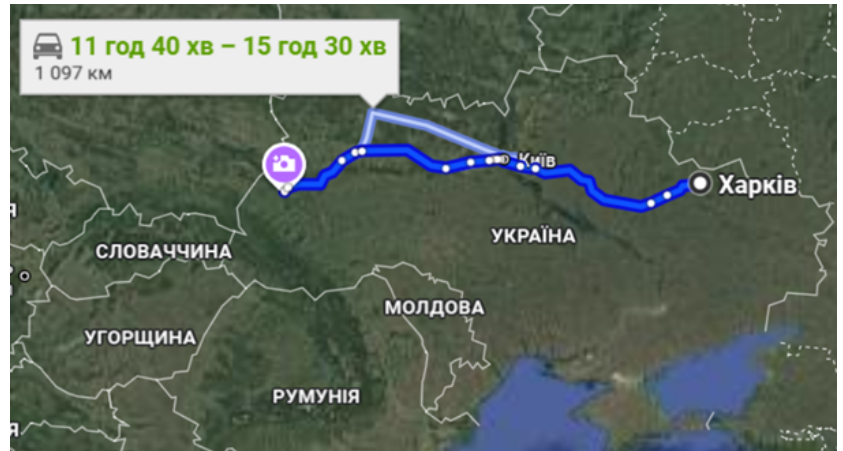

Рис. 2. Маршрут подорожі Харків-Львів.
Примітка. Джерело: [2].

2. Вирушаючи зранку автівою з Харкова до Львова, діти сперечаються, з якого боку краще сісти, щоб сонце не сліпило очі. Поясніть, чи справді є різниця, і чому.

---

3. Визначте, на скільки хвилин місцевий час у Львові відстає порівняно з місцевим часом у Харкові.

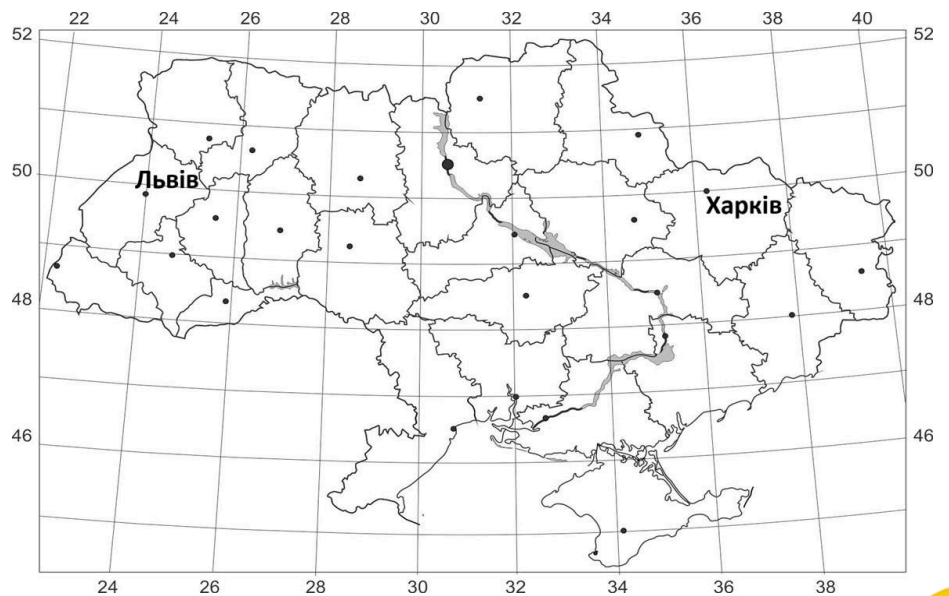

Рис. 3. Контурна карта України.
Примітка. Джерело: [3].

4. Готуючись до переїзду, Соломія натрапила на дві різні карти Львівської області. З'ясувалося, що в 2020 році в Україні затвердили новий адміністративно-територіальний устрій. Проаналізуйте карти Львівської області (було → стало) й визначте трансформаційні зміни.

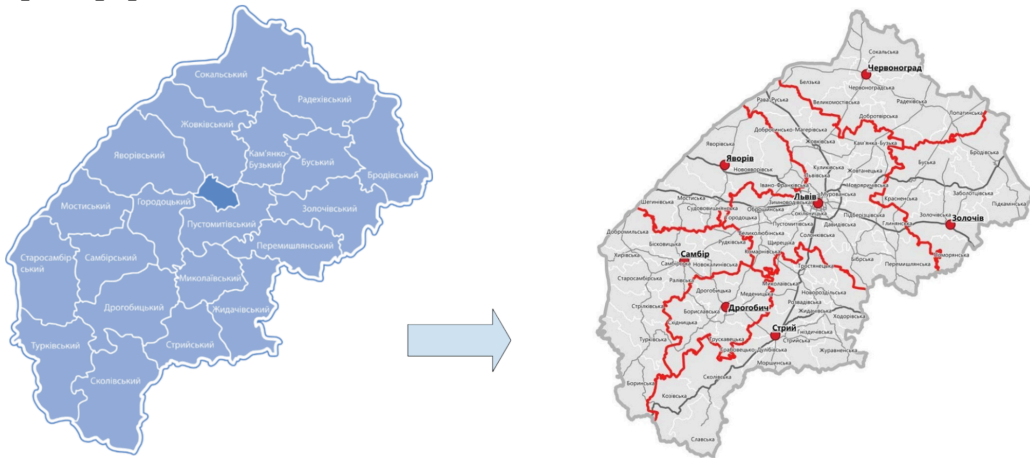

Рис. 4. Зміна адміністративно-територіального устрою Львівської області. Примітка. Джерело:[4]

- А збільшено кількість населених пунктів
- Б ліквідовано поділ області на райони
- В утворено нові укрупнені райони
- Г скасовано статус обласного центру

5. За фізичною картою України в дослідницьких матеріалах установіть, який профіль поверхні території побудований уздовж умовної лінії, що з'єднує Харків (точка 1) та Львів (точка 2).

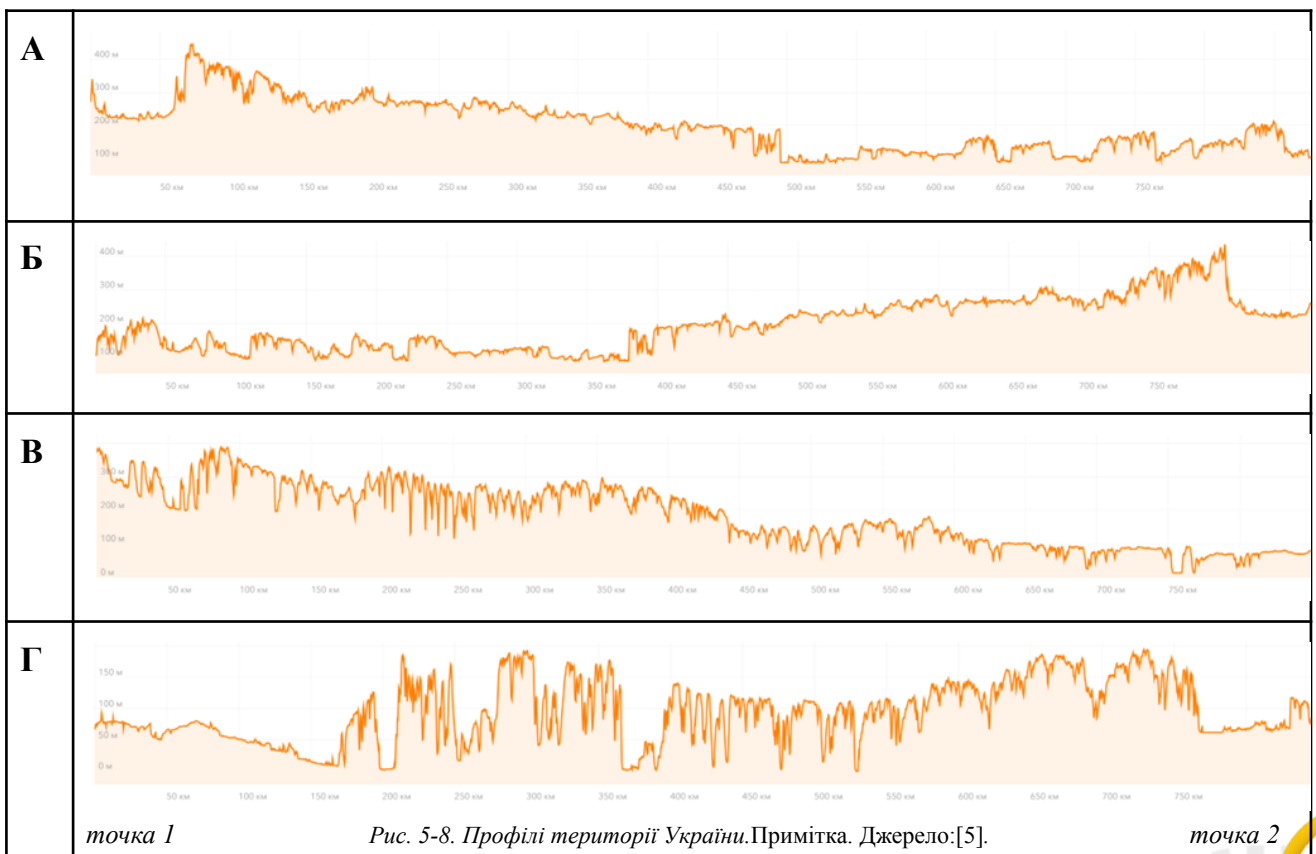

Рис. 5-8. Профілі території України. Примітка. Джерело:[5].

6. Мама дітей мріє, що після переїзду тато збудує невеликий заміський будиночок з присадибною ділянкою. Проте вона почула новину, що на Львівщині зафіксували просідання землі, і занепокоїлася. Проаналізуйте геоморфологічну карту області та зробіть висновок, де НЕ варто купувати земельну ділянку.

А
Б
В
Г

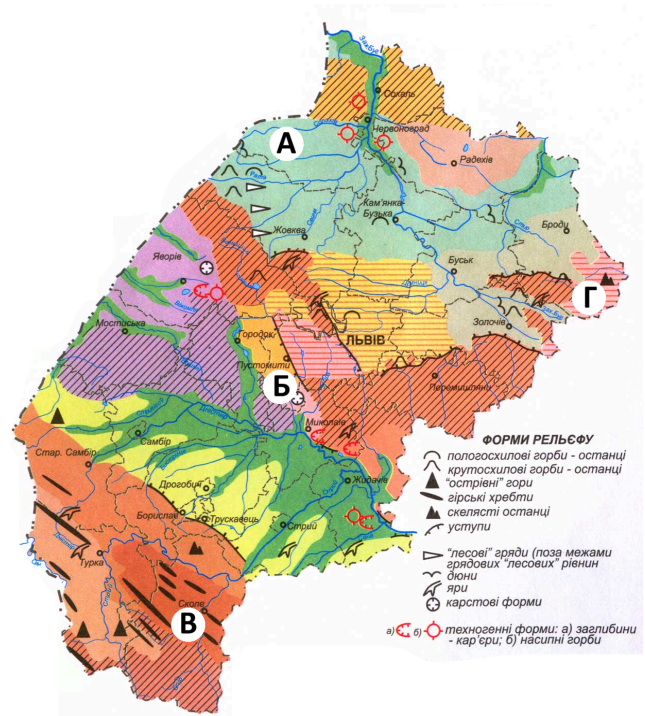

Рис. 9. Геоморфологічна карта Львівської області.
Примітка. Джерело:[6].

7. На Харківщині тато дітей працював у гірничій промисловості. Тепер, готуючись до переїзду, він шукає роботу на Львівщині. Це цілком логічно, адже подібність паливних мінеральних ресурсів цих областей зумовлена тим (див. карту), що значна частина їх території лежить в межах

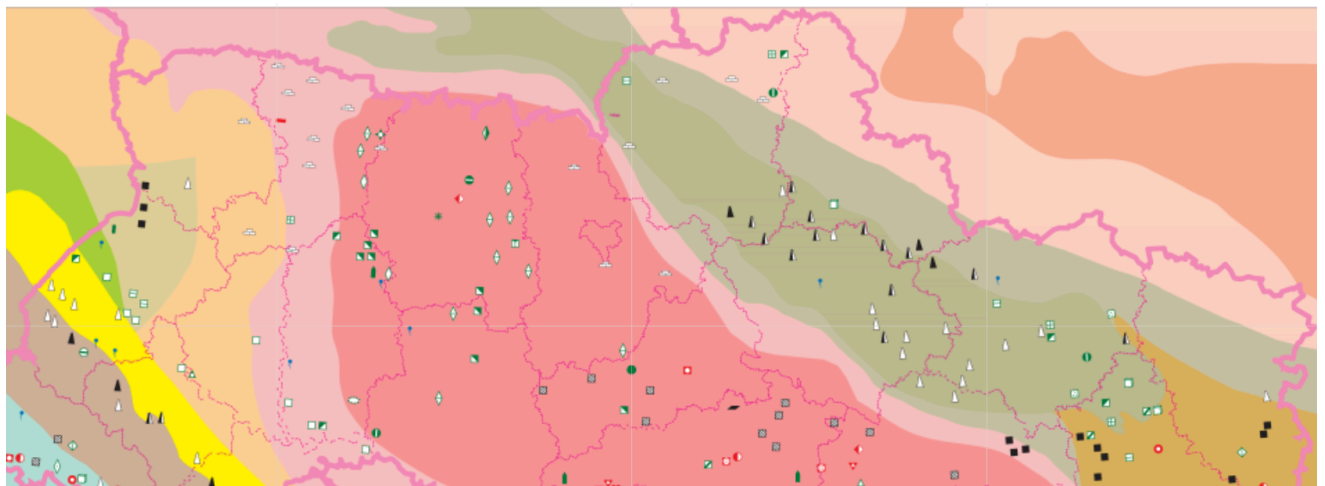

Рис. 10. Тектонічна будова і мінеральні ресурси України. Примітка. Джерело:[7].

А		кристалічного щита
Б		плити молодій платформи
В		складчастої області
Г		прогину давньої платформи

8. Оксана порівнює кліматограми Львова й Харкова, які лежать на одній широті. Львів знаходиться західніше, тому в ньому

- А холодніша зима, але тепліше літо
- Б менша річна амплітуда коливань температури
- Б більше опадів у зимовий сезон і менше — у літній
- Г менша річна й середньомісячна кількість опадів

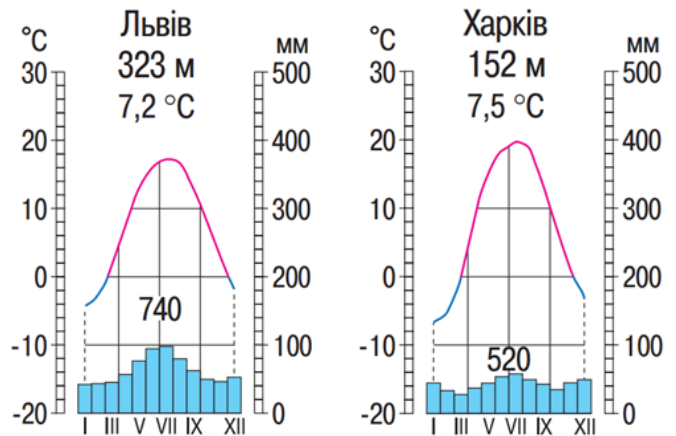

Рис.11-12. Кліматограми Львова та Харкова. Примітка. Джерело: [8].

9. Які спостереження членів родини Коваленків правильно відображають відмінності погоди й клімату на Львівщині порівняно з Харківщиною? (Позначте **ТРИ** правильні, на вашу думку, відповіді.)

- 1 більша тривалість світлового дня
- 2 пізніше сходить і заходить сонце
- 3 вища температура повітря впродовж доби
- 4 менш тривала спека
- 5 вища вологість повітря
- 6 менше днів із дощами та мрякою
- 7 частіше дошкуляють суховії

10. Розглядаючи фізичну карту, Оксана звернула увагу на височину Розточчя і припустила, що її назва пов'язана з особливостями річкової мережі. Висуніть гіпотезу, як гідрографія вплинула на походження топоніма.

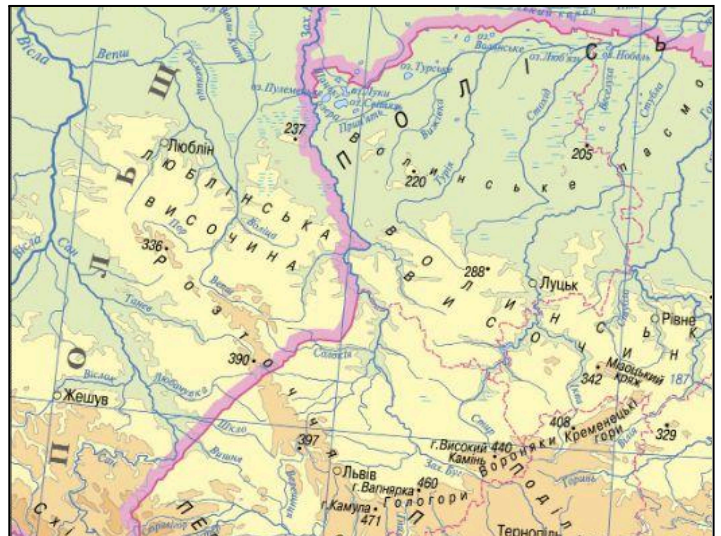

Рис.13. Фізична карта України. Примітка. Джерело:[9].

11. Тато дітей розмірковує, чи вигідно мати присадибну ділянку на Львівщині, адже на Харківщині він уже облаштував систему поливу. Порівняйте Харківську та Львівську області за забезпеченістю водними ресурсами (тис. м³/рік) на одну людину й укажіть правильне твердження.

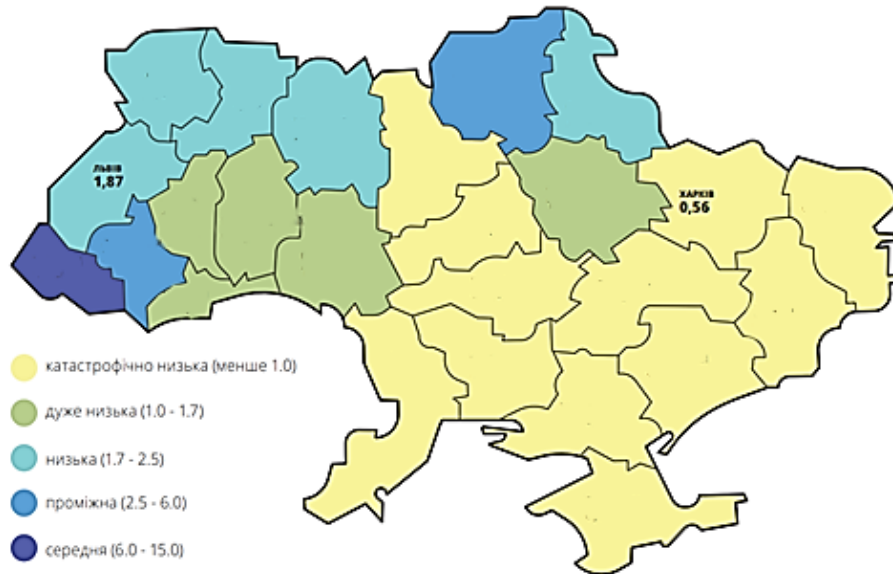

Рис.14. Забезпеченість водними ресурсами України. Примітка. Джерело: [10].

- А Львівська область гарно забезпечена водними ресурсами, Харківська — ні
- Б Харківська область має більше водних ресурсів на одну людину, ніж Львівська
- В обидві області є вододефіцитними (обмежена забезпеченість водними ресурсами)
- Г обидві області не мають проблем із забезпеченістю водними ресурсами

12. Сім'я Коваленків виявила, що природні умови двох областей значно відрізняються, зокрема на Львівщині більша, ніж на Харківщині частка

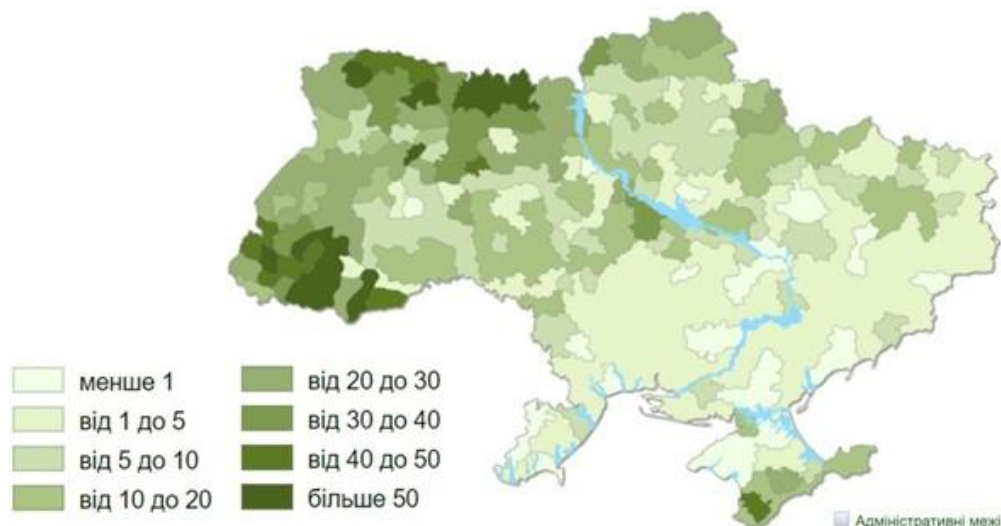

Рис.15. Лісистість України. Примітка. Джерело: [11].

- А широколистих порід дерев у лісах
- Б вічнозелених твердолистих лісів
- В лісів у загальній площі земельних угідь
- Г полезахисних лісових насаджень

13. Мама дітей цікавиться умовами формування ґрунтів, щоб планувати майбутні меліоративні заходи на присадибній ділянці. Порівняйте чорноземи, поширені на Харківщині, та сірі лісові ґрунти, характерні для Львівщини. Оберіть варіант, у якому правильно зазначено головну відмінність їхнього формування.

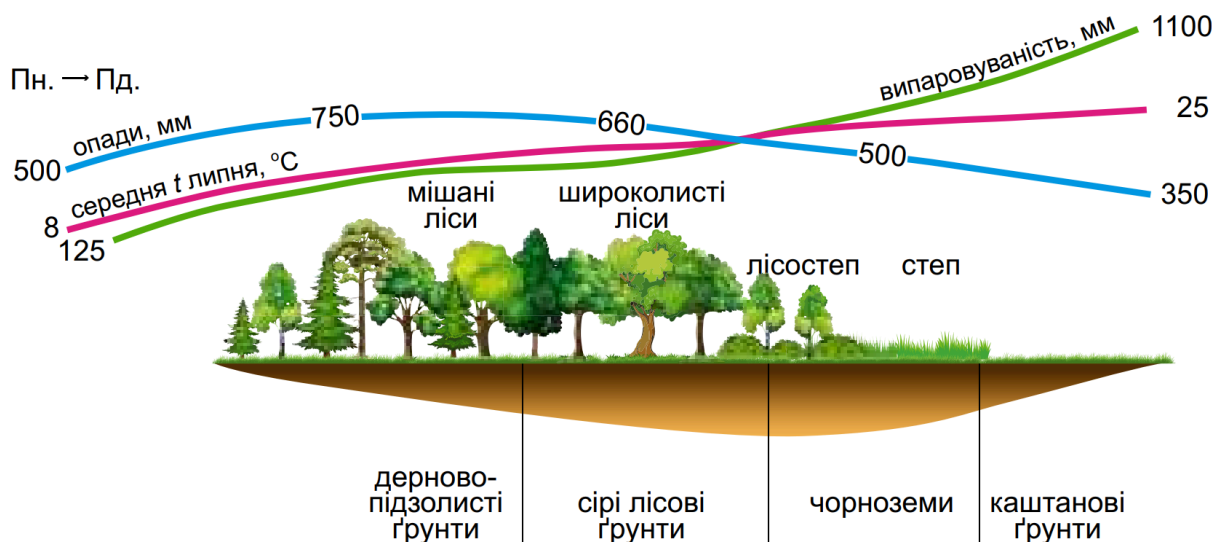

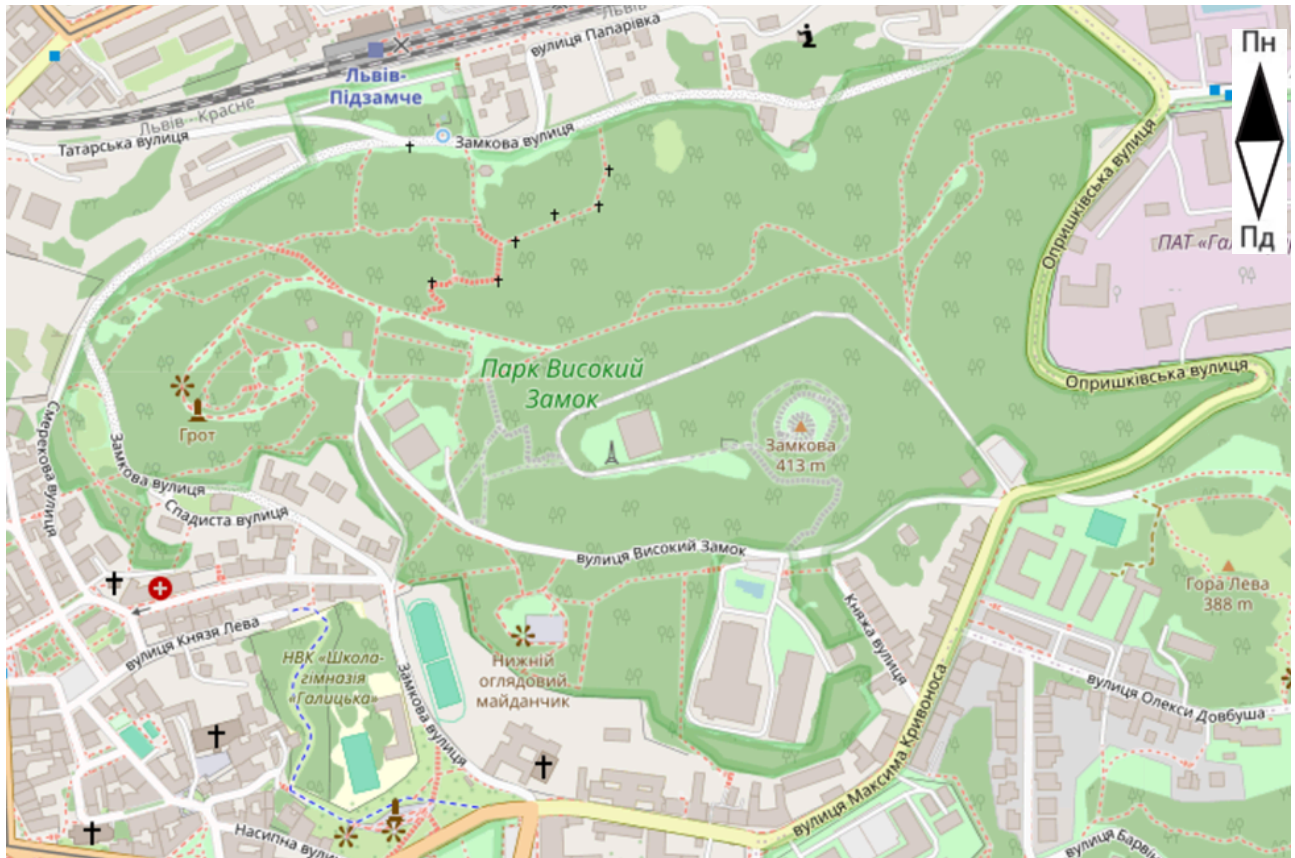
Рис.16. Зміни кліматичних показників і ґрунтів в Україні. Примітка. Джерело: [12].

	Показник	сірі лісові	чорноземи
А	середня температура липня	вища	нижча
Б	випаровуваність	більша	менша
В	коефіцієнт зволоження	більший	менший
Г	річна кількість опадів	менша	більша

14. Які переваги в побуті матиме родина після переїзду з Харкова до Львова? Оберіть «ТАК» або «НІ» для кожного твердження.

менша ймовірність відчувати землетрус	ТАК / НІ
менше хмарних днів у році	ТАК / НІ
менші витрати на поливання саду	ТАК / НІ
менші витрати на дров'яне опалення	ТАК / НІ
менша собівартість вирощених овочів і фруктів	ТАК / НІ

15. Оксана, Андрій і Соломія навчатимуться в школі біля парку «Високий Замок», де на уроках географії учні й учениці проводять власні спостереження й дослідження.

1:10 000

Рис.17. Фрагмент карти міста Львів. Примітка. Джерело: [13].

1. Визначте географічний азимут (у градусах), яким потрібно рухатися учням зі школи «Галицька» до входу в парк «Високий замок», відхиляючись від напрямку на північ на 4° . _____
2. Розрахуйте відстань (у метрах), яку мають пройти учні зі школи до входу в парк, якщо на карті ця відстань становить 1,5 см. _____
3. Користуючись наведеним фрагментом карти, визначте перевищення гори Замкової над горою Лева (у метрах). _____
4. Укажіть, яка форма земної поверхні представлена на фрагменті карти. _____
5. Визначте, які породи дерев переважають у насадженнях парку «Високий Замок». _____

16. Установіть взаємозв'язки між складниками природного комплексу у Львівській області.

Складники природного комплексу	
<p>1 тектонічні структури: Галицько-Волинська западина й Волино-Подільська плита</p> <p>2 геологічна будова: потужні пласти осадових порід</p> <p>3 тип клімату: помірно континентальний</p> <p>4 тип природної рослинності: широколисті ліси</p>	<p>А панівні західні вітри</p> <p>Б рівнинний рельєф</p> <p>В сірі ґрунти</p> <p>Г поклади кам'яного вугілля</p> <p>Д області висотної поясності</p>

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

17. На літніх канікулах сім'я Коваленків планує здійснити подорож трьома західними країнами-сусідками України. Що спільного мають ці країни? (Позначте **ТРИ** правильні, на вашу думку, відповіді.)

Рис.18. Західні сусідки України. Примітка. Джерело: [14].

- 1 за географічним положенням — це приморські країни
- 2 лежать в першому годинному поясі
- 3 є країнами Західної Європи
- 4 за формою державного правління — це республіки
- 5 за політико-територіальним устроєм — це федерації
- 6 є членами Європейського Союзу
- 7 мають у своєму складі автономні республіки

Увага!

Ви завершили виконання роботи. Якщо у вас залишився час — перевірте відповіді, у яких сумніваєтеся, а також переконайтеся, що ви зафіксували всі відповіді.

Завершіть роботу за вказівкою вчителя / вчительки.